

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De descensu Jsaac in geraris ca. Ixix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

cumbens p somnū accepit oraculū. Forte more gentiū quem viderat in parentibz speciem lauri quā tripodem dicit capiti suppositū: z ramis arboris q̄ agnoscantur dicit in cubuit: vbi videntes capiti phantasticas dormiens non sentiret. Al' adhuc vivente melchisedech cōsultit. Quocūq; autē modo fecerit: responsum accepit a dño. Duce gentes sunt in vtero tuo, id est patres duarū gentiū que inter se post divident z pugnabūt: sed z maior serviet minori. Qd̄ de parvulis neq; q̄ dictum est: cum semp maior p̄ fuerit minori sed d̄ populis. Idumei em̄ qui de esau futuri erāt: tributarij erāt david qui de iacob. Nisi forte intelligat esau servisse iacob dñi p̄ secutus est eum: vt lima cōfert ferro, fornax auro, flagellū grano. Lum q̄ duos peperit: feti: q̄ p̄ egressus erufus erat: z tor' in modū pellis hispida: z dicitur est ob hoc seir. Hebrei em̄ seiron capillaturā dicit Dicitur est p̄ noie esau, id est fortis. Protinus aliter egredies: plantā fratris in manu tenebat quasi retrahere volēs fratrem a p̄mogenitura z ob h̄ dicitur est iacob, id est supplantator. Sexagenari' ergo erat isaac qñ nati sunt ei parvuli. Vixit ab̄ abraam: z adhuc quinq; decim ānos sup̄vixit Abraam em̄ p̄ter, canos quos vixerat nato isaac: restabat adhuc abrae, xv. anni ad vitam. Hoc ideo diximus q̄ Joseph' sic ait. Porro z p̄ mortē abrae p̄cepit vxor isaac zc. Mortē el' forte appellās: qñ tam penit' effeto corpe generare desijt. Ipe em̄ text' lre non esse dicit p̄ recapitulationem indicat.

Tertium incidens, Ca. LXXVII.

De viro eodem an

p̄ no q̄ nati sūt gemini isaac regnū argiuoz exortū est sub inacho patre ssidis p̄mo rege. Eucurrit at vsq; ad anū num. xij. delboze z barach iudici israel. Duravit aut vsq; ad vltimū acrisium per reges xliij. z annos, dclxij. alij. lxxij. Persens vero cū non interfecisset sponte acrisiū: tñ timens relīq̄t argos: z trāstulit regnū ap̄d mīcenas Silegeris in historijs regnū h̄ p̄cessisse ab inacho vsq; ad telenū: intelligit posteros de genere inachi vsq; tē regnasse: z datū regnū danao q̄ non erat de genere regio.

De venditione primogenitoz esau.

Capit. LXXVIII.

De viro cuius adole

p̄ uissent filij isaac: fact' ē esau venerator: z iacob agricola z pastor i tabernaculis habitavit. Pat' diligebat esautum quia p̄mogenitus erat: tum quia de veneratione eius libēter vesebatur. Mater p̄o diligebat iacob: tum p̄ simplicitate: tum pro dei inspiratione. Factū est autē cū coxisset iacob pulmentū lenticule Esau lassus redijt ab agro: z ait. Da mihi de coctione hac crusa: qz opido lassus sū. q. d. Esurio: nec p̄ lassitudine sufficio mihi pulmentū parare. Cui dicit iacob. Vende mihi p̄mogenita tua. Esau parūspendēs p̄mogenita se moriturū nisi come deret in instanti purans: dedit ei p̄mogenita p̄ edulio lētis. Et iuravit talē veditiōem ratā se habiturū: z qz lenticula fulva est: bebrat ce autē edom a quo postea dicta ē regio idus mea. Erāt autē p̄mogenita qdam dignitates q̄s habuerūt p̄mogeniti i cognatōibz suis vsq; ad aaron. Habebat em̄ primogenitus vestem speciale qua induebat tñ i sacrisicio offeredo: z receptur' finalē benedictionē a patre. Ipe in solennitatibz in cōiurijs benedicebat minoribz: z in his duplā ciboz portionem recipiebat. Tradunt etiā q̄ in diuisione hereditatis similiter in duplum reciperet.

De descensu isaac in geraris.

Capit. LXXIX.

De viro autē fame

o dum vellet ire isaac i egyptū ex p̄cepto dei remāsit in geraris: z ob amicitia abrae recept' ē abimelech: z ad exēplū p̄is dixit de vxore sua: soror mea est. Forte post plurimos dies vidit abimelech p̄ fenestrā isaac locatē cū vxore sua: z accessit to ait. Quare iposuiti nob. Et ē h̄ ipone re p̄bū absolutū. i. i posturā. i. dolū face re. Et ē sensus. Quare nos decepisti. Cur mētū es: sororē tuā esse. Potuisti super nos inducere grāde malum: siq; cognouisset vxorē tuā: liberam a viro reputans. Et ait ad pplm suū. Qui terti gerit hoīs hui' vxorē: morte mortat. Seminauit isaac in terra illa: z inuenit centuplum

Libri Genesis

estimatum. i. estimauit: fm q̄ recordabat de facto olim semine centuplū recepisse. Nec d̄ vna specie h̄ esse potuit: sed forte in omni genere opum est centuplicat̄. **U**n̄ alia translatio h̄z. Inuenit in illo anno centuplū. Ob h̄ inuidētes ei palestini puteos quos foderat pater eius obstruxerūt replētes humo. Abi melech etiāz tūmens eum dixit ei. Recede a nob: q̄z potentior nostri fact̄ es. Et recedēs isaacyenit in agrū q̄ d̄z phara. id ē cōuallis, z habitauit iuxta aluēū p̄ quē torrēs quāz i fluebat. z eruderat ibi puteos quos olim ibidē foderat pater ē, sed eo mortuo obstruxerunt eos philibet. Et euz inuenisset aquā viniā: iurgati sunt pastores gerare aduersus eum dicētes. Nostra est aqua z ob h̄ vocauit puteū escon. i. calūniā vel iurgū. Et recedens inde fodit aliū puteū: z p̄ illo q̄z iurgati sunt. Et ob hoc vocauit eū sathanā. i. contrariū vel inimicitias. Atriūscq̄z puteū dicit Iosephus op̄ inspectū relinquēs: nolens ostendere cū indigētis: expectans z exoptās bone voluntatis eoz rationē z licentiā. Profectusq̄z inde fodit puteū tertū. p̄ q̄ nō p̄tenderūt. Ob hoc vocauit eū robooth. i. latitudo dīnes, q̄a dilatat̄ crenerat sup̄ terrā: z ex illo loco ascendit in bersabee. Et apparuit ei dñs in ip̄a nocte: p̄mittens ei q̄ p̄miserat p̄i ē. Et edificauit altare: z inuocauit ibi nomen dñi. z p̄cepit suis vt ibi foderēt puteū. Verū ille est q̄ eruderauerūt puteū abrae. Eo tēpore venit ad eū abimelech z phicol dur militie: z iurātes inter se fed̄ firmauerunt. Eo dem die redierunt ad isaac pueri nūciantes de puteo quem foderant q̄ inuenissent aquā z appellauit eum bersabee. id est puteū satietatis vl̄ abundantie. Et impositū est hoc nomen vbi vsq̄z in hodiernū diē. Et nota q̄ in modico vocis stridulo z in scriptura differt hoc nomē a nomē q̄ abraam ei olim imposituerat. Sabee enim p̄ sin̄ hebreum scriptuz septimū vel iuramentū sonat: z asperius stridet: scriptū p̄o p̄ sima grecum satietatē significat z mollius sonat.

Quartum Incidens. Capl. LXXX.

De tēpore pho-

e roneus fili⁹ inachi et ntobes p̄ mus grece leges dedit z sub iudice causas agi instituit: locūq̄z iudici destitit a nomē suo. forz appellauit. Soroz sua

isis in egyptū nauigauit. z q̄sdā ap̄ices israz tradidit egyptijs. d̄ agricultura etiā mltā docuit eos. **U**n̄ cū Jo diceret: isis ab eis dicta ē q̄d in lingua eoz terra sonat. Et ob h̄ p̄ moztē in numero deoz in egypto recepta est. **F**ilius etiā phozonei q̄ apis dictus est eodētēpore in egyptū nauigauit: quē q̄dem virū isis d̄s fuisse tradūt: z similiter ab egyptijs deificatus est z serapis nominatus.

De vxoribz Esau. Ca. LXXXI.

Hau vero qua-

e dragenari⁹ duxit vxores iudith z bethsameth filias potentū viroz iter chanaanos semetip̄m dñm factēs in potestate vxoz. Que cū ambe offendissent anīmū isaac et rebecca: z licet nollet isaac putiales sue misceri cognationi tñ melius siles re decreuit.

De bñdictionibz iacob. Ca. LXXXII.

Enuit Isaac et

f videre non poterat. Et dixit ad esau. Fac mihi cibos de venatione tua vt comedā: z bñdicat tibi anīa mea an̄q̄z moriar. Egresso esau ad venandū dixit rebecca ad iacob. Sic z sic audiuit patrē tuū loq̄ntē euz esau fratre tuo. Offer ḡ mihi cito duos hedos optimos: vt faciā p̄i tuo escas q̄b̄ libetere vescis vt bñdicat tibi p̄ esau. Abijt ille z attulit deditq̄z matri. Que euz parasset cibos: induit iacob vestibz esau valde bonis q̄bus utebantur p̄mogeniti vt diximus. Timebat p̄o iacob ne dephensus a patre: susciperet maledictionem p̄ benedictione. Porro mater pelliculas hedoz manibz z collo eius circumdedit: vt similitudinem pilosi fratris exprimerent. In alijs em̄ q̄sumillimī erāt tāq̄z gemelli. Acceptosq̄z cibos iacob tulit patrī dicens. Ego sum esau. Comede de venatione mea: vt bñdicat mi-

hi anīa tua. Cui isaac Accede ad me vt tagam te et pbem: vtz tu sis fili⁹ meus esau an nō Quo palpato ait. Voz quidē voz iacob est: s̄ manus: man⁹ sunt esau. Cū autē comedisset hau sisset virū: osculatus est filium: z benedixit et

Quasi, ego suz cuius sunt p̄mogenita z benedictio sic pus erāt esau. Nec mentit̄: sic nec ebis dicēs ioanem esse belā non p̄sonaliter sed in similitudine.